

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/262/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6216201844
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6216201844.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcov: 1/ G.. F. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX/X, XXX XX Q. O. a 2/ Y. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. F. XXX, XXX XX T. F., právne zast.: Advokátska kancelária VICTORIA, s.r.o., so sídlom Stránska 3155/7, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 51 164 353, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdkova 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 3C/79/2016 - 103 zo dňa 28. marca 2017 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku, ktorým bolo žalobe plne vyhovené m e n í tak, že žalobcovia 1/ a 2/ sú vlastníckmi, každý v spoluvlastníckom podiele 3/14 k parcele registra „C“ č. XXXX/XX - vinice o výmere 18 136 m², okres Q. O., obec Q. O., katastrálne územie Q. O., evidovanej na katastrálnej mape a vytvorenej geometrickým plánom č. 46701907-4/2016 overeným Okresným úradom Q. O. na obnovu pôvodnej parcely č. XXXX, evidovanej na PKV č. XXX a sú vlastníckmi každý v spoluvlastníckom podiele 1 k parcele registra „C“ č. XXXX/XX - vinice o výmere 4924 m², okres Q. O., obec Q. O., katastrálne územie Q. O., evidovanej na katastrálnej mape a vytvorenej geometrickým plánom č. 46701907-7/2016 overeným Okresným úradom Q. O. na obnovu pôvodnej parcely č. XXXX/X, evidovanej na PKV č. XXX a v prevyšujúcej časti o určenie, že žalobcovia 1/ a 2/ sú vlastníckmi, každý v spoluvlastníckom podiele 4/14 k parcele registra „C“ č. XXXX/XX - vinice o výmere 18 136 m², okres Q. O., obec Q. O., katastrálne územie Q. O., evidovanej na katastrálnej mape a vytvorenej geometrickým plánom č. 46701907-4/2016 overeným Okresným úradom Q. O. na obnovu pôvodnej parcely č. XXXX, evidovanej na PKV č. XXX žalobu z a m i e t a.

II. L. plány č. 46701907-4/2016 a č. 46701907-7/2016 vyhotoviteľa G.P.G. s.r.o., so sídlom Komenského 3, Veľký Krtíš zo dňa 21. 03. 2016 tvoria neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne trovy prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 1/3 do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi, každý o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1-ica nehnuteľností:
- pozemok parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, parcelné číslo XXXX/XX, druh pozemku vinice o výmere 18 136 m², pre katastrálne územie Q. O., parcela vytvorená Geometrickým plánom č. 46701907-4/2016 overeným Okresným úradom Q. O. na obnovu pôvodnej parcely PK XXXX,

- pozemku parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, parcelné číslo XXXX/XX, druh pozemku vinice o výmere 4 924 m², pre katastrálne územie Q. O., parcela vytvorená Geometrickým plánom č. 46701907-7/2016 overeným Okresným úradom Q. O. na obnovu pôvodnej parcely PK XXXX/X (prvý výrok)

a vyslovil, že žalobca (mal zrejme na mysli žalobcov 1/ a 2/ - poznámka odvolacieho súdu) má nárok na plnú náhradu trov konania (druhý výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobcovia 1/ a 2/ sa domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a to k parcele registra „C“ na katastrálnej mape, parcelné číslo XXXX/XX, druh pozemku vinica o výmere 18 136 m², katastrálne územie Q. O., ktorá vznikla v zmysle Geometrického plánu č. 46701907-4/2016 za účelom vymedzenia duplicitného vlastníctva k pôvodnej pozemnoknižnej parcele č. XXXX zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX. Pôvodným vlastníkom parcely č. XXXX zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre obec Q. O. bol U. O., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, spoluvlastníckom podiele 3/7, spoločne so svojou manželkou Y. O., rod. T., ktorá bola vlastníčkou podielu 4/7 v pomere k celej nehnuteľnosti. Na základe rozhodnutia o dedičstve Okresný súd Veľký Krtíš pod číslom 3D 1189/93, Dnot. 225/95 zo dňa 18. 09. 1995, ktoré sa stalo právoplatným dňa 12.10.1995, schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva po poručiteľovi U. O., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, čím žalobcovia 1/ a 2/ nadobudli spoluvlastnícky podiel 3/7 po poručiteľovi k uvedenej pozemnoknižnej parcele č. XXXX orná pôda o výmere 18 691 m² evidovanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX. Rozhodnutím Štátneho notárstva vo Veľkom Krtíši č. D 534/87 zo dňa 07. 12. 1987 v dedičskej veci po poručiteľke neb. Y. O., rod. T., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX nadobudla spoluvlastnícky podiel 4/7 po poručiteľke neb. Y. P., rod. O. k parcele č. XXXX, zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX. Na základe Osvedčenia o dedičstve vydaného notárkou JUDr. Alžbetou Kondríkovicou č. k. 8D/14/2013-25, Dnot. 8/2013 zo dňa 27.02.2013 v dedičskej veci po poručiteľke Y. P., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX žalobcovia 1/ a 2/ v zmysle dedičskej dohody sa stali spoluvlastníkmi podielu 4/7 k parcele registra „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere 411 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXX (správne XXXX - poznámka odvolacieho súdu), k. ú. Q. O., každý v rozsahu 1. Pozemnoknižná parcela č. XXXX bola čiastočne identická s „E“ parcelami č. XXXX a XXXX. Prechod vlastníctva parcely č. XXXX do evidencie nehnuteľností sa uskutočnil na základe návrhu na zápis na list vlastníctva podľa zák. č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností, kde návrh bol na stredisko Geodézie vo Veľkom Krtíši doručený dňa 10. 05. 1984. Dňa 21. 04. 1987 bol vykonaný zápis listiny pod pvz č. XXX/XX na podklade GP č. 243-264-82-85. Následne parcela č. XXXX bola v roku 1989 po vykonanom mapovaní prečíslovaná na parcelu č. XXXX a táto následne bola na základe geometrických plánov rozdelená ďalej na ďalšie podlomenia. Uvedeným spôsobom došlo v evidencii nehnuteľností k duplicitnému stavu, keď k parcele č. XXXX, zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX boli ako vlastníci zapísaní žalobcovia 1/ a 2/ a v registri „C“ KN bolo zapísané vlastníctvo Slovenskej republiky, v správe Slovenského pozemkového fondu. Geometrickým plánom č. 46701907-4/2016 bola parcela č. XXXX pôvodne zapísaná v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre obec Q. O. zidentifikovaná ako súčasť parcely registra „C“ KN č. XXXX/X vedenej na LV č. XXXX v prospech vlastníka Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond, Bratislava, ktorej vlastníctvo je v katastri nehnuteľností zapísané v prospech žalovaného a daným geometrickým plánom bola vytvorená parcela reg. „C“ KN č. XXXX/XX zodpovedajúca parcele č. XXXX pôvodne zapísanej na PKV č. XXX.

3. Žalobcovia ďalej žiadali žalobou určiť vlastníctvo aj k parcele registra „C“ KN na katastrálnej mape, parcelné č. XXXX/XX, druh pozemku vinice o výmere 4 924 m² pre katastrálne územie Q. O., ktorá parcela bola vytvorená na základe Geometrického plánu č. 46701907-7/2016 za účelom vymedzenia duplicitného vlastníctva k pôvodnej pozemnoknižnej parcele č. XXXX/X zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX. Pôvodným vlastníkom tejto parcely, druh pozemku roľa, viničky bez uvedenia výmery bol v celosti nebohý poručiteľ U. O., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX. V zmysle rozhodnutia o dedičstve Okresného súdu Veľký Krtíš č. 3D/1189/93, Dnot. 225/95 zo dňa 18. 09. 1995 súd schválil dedičskú dohodu, ktorou žalobcovia 1/ a 2/ v rovnakom pomere (1/2) nadobudli do vlastníctva túto pozemnoknižnú parcelu. Týmto spôsobom k označenej pozemnoknižnej parcele došlo k zavedeniu duplicitnému stavu vlastníctva, pretože ako vlastník nehnuteľnosti je v registri „C“ KN uvedená SR - Slovenský pozemkový fond a zo zápisu v pozemnoknižnej vložke č. XXX k parc. č. XXXX/X je zreteľné právne nástupníctvo žalobcov 1/ a 2/ ako vlastníkov. Geometrickým plánom č. 46701907-7/2016 pozemnoknižná parcela č. XXXX/X bola zidentifikovaná ako súčasť parcely reg. „C“ KN č. XXXX/X, ktorá je vedená na LV č. XXXX v prospech Slovenskej republiky - Slovenský pozemkový fond, Bratislava a

daným geometrickým plánom bola vytvorená parcela reg. „C“ KN č. XXXX/XX zodpovedajúca parcele č. XXXX/X pôvodne zapísanej na PKV č. XXX.

4. Súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal otázkou, či sú splnené predpoklady určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, t.j. či žalobcovia 1/ a 2/ majú na navrhovanom určení vlastníckeho práva naliehavý právny záujem. Naliehavý právny záujem je preukázaný vtedy, ak bez určovacieho výroku súdu, že právo alebo právny vzťah existuje, by bolo ohrozené právne postavenie žalobcov 1/ a 2/, resp. by sa ich právne postavenie stalo neistým. Vzhľadom na to, že v súčasnosti sú sporné nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX, k. ú. Q. O. ako vlastníctvo žalovaného a žalobcovia 1/ a 2/ tvrdia, že totožné nehnuteľnosti nadobudli titulom dedenia po svojich právnych predchodcoch, súd prvej inštancie mal za to, že zosúladenie evidenčného stavu v katastri nehnuteľností so stavom právnym odôvodňuje právny záujem na určovacej žalobe ako naliehavý.

5. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za to, že žalobcovia 1/ a 2/ sú titulom dedičského práva po svojich právnych predchodcoch podielovými vlastníkmi každý v polovici spoluvlastníckeho podielu 3/7 (po starom otcovi U. O.) a spoluvlastníckeho podielu 4/7 (po starej matke Y. O., rod. T. a matke Y. P.) vo vzťahu k pôvodnej PK parcele č. XXXX roľa viničky vedenej v PKV č. XXX o výmere 18 691 m². Uvedená parcela v zmysle geometrického plánu č. 46701907-4/2016 vypracovaného spoločnosťou G.P.G. s.r.o., Veľký Krtíš, overeného Okresným úradom Veľký Krtíš, katastrálny odbor dňa 05. 04. 2016 zodpovedá týmto geometrickým plánom vytvorenej parcele č. XXXX/XX, ako časti parcely registra „C“ KN na katastrálnej mape parcelné č. XXXX/X o výmere 5 ha 3529 m² vedenej na LV č. XXXX pre katastrálne územie a obec Q. O.. Výmera parcely č. XXXX/XX bola určená na 18 136 m², druh pozemku vinice. Výmera parcely bola stanovená na základe grafického výpočtu súradníc podrobných bodov.

6. Ďalej mal súd prvej inštancie za to, že žalobcovia 1/ a 2/ sú titulom dedičského práva po svojom právnom predchodcovi - starom otcovi U. O. podielovými vlastníkmi každý v polovici k pôvodnej PK parcele č. XXXX/X zapísanej v PKV č. XXX ako roľa bez výmery. Uvedená parcela v zmysle geometrického plánu č. 46701907-7/2016, vypracovaného spoločnosťou G.P.G. s.r.o., so sídlom vo Veľkom Krtíši dňa 21. 03. 2016, overeného Okresným úradom Veľký Krtíš, katastrálny odbor dňa 05. 04. 2016 pod číslom XX/XXXX zodpovedá týmto geometrickým plánom vytvorenej parcele č. XXXX/XX, ako časti parcely registra „C“ KN na katastrálnej mape parcelné č. XXXX/X o výmere 5 ha 3529 m² vedenej na LV č. XXXX pre katastrálne územie a obec Q. O.. Výmera parcely č. XXXX/XX bola geometrickým plánom určená na 3 924 m² (správne 4 924 m² - poznámka odvolacieho súdu), druh pozemku vinice. Výmera parcely bola určená z grafického výpočtu súradníc podrobných bodov. Parcela PK č. XXXX/X evidovaná v PKV č. XXX nemala určenú výmeru. Výmera predmetnej parcely bola stanovená pri delení pôvodnej nehnuteľnosti parcelné č. XXXX/X o výmere 1 ha 9695 m² podľa nákresu výkazu XVI.-17/14, kde bola parcela skutočne rozdelená dňa 27. 09. 1946, č. d. XXX v pomere 1 k parcele č. XXXX/X, 1 k parcele č. XXXX/X a 1 k parcele č. XXXX/X. Uvedené rozdelenie je potvrdené snímkami z leteckého mapovania z roku 1950.

7. Súd prvej inštancie uzavrel, že v danom prípade sa jedná o duplicitný zápis vlastníctva k uvedeným parcelám jednak v prospech žalobcov 1/ a 2/ a jednak v prospech SR - Slovenský pozemkový fond. V súdnom spore bol predložený doklad preukazujúci spôsob nadobudnutia vlastníctva žalobcov k pôvodnej PK parcele č. XXXX vedenej v PK vložke č. XXX a PK parcele č. XXXX/X vo vložke č. XXX a naopak nebol predložený doklad preukazujúci nadobudnutie vlastníctva štátu k týmto parcelám zodpovedajúcim parcelám reg. „C“ KN č. XXXX/XX a XXXX/XX ako častiam parcely č. XXXX/X. Jedná sa preto o sporný stav v právnych vzťahoch evidovaných v katastri nehnuteľností, ktorý musel byť napravený.

8. K obrane žalovaného v spore, že správa vlastníctva k nehnuteľnostiam štátu vrátane parcely registra „C“ KN č. XXXX/X - vinice o výmere 58 102 m² v podiele 1/1 pôvodne zapísanej na LV č. XXXX (teraz LV č. XXXX), pre katastrálne územie a obec Q. O. bola odovzdávajúcim SR - Komplexný výskumný ústav vinohradnícky a vinársky, š. p. Bratislava podľa delimitačného protokolu zo dňa 03. 01. 2005 odovzdaná preberajúcemu SR - Slovenský pozemkový fond Bratislava, súd prvej inštancie uviedol, že dohoda o užívaní poľnohospodárskej pôdy zo dňa 23. 03. 1993 (na č. I. 76 - 79 spisu) vlastníctvo žalobcu 1/ a 2/ nespochybňuje, pretože táto listina nepreukazuje nadobudnutie vlastníctva sporných nehnuteľností v prospech Slovenskej republiky. Obsah dokumentu potvrdzuje, že dňa 23. 03. 1993 bola uzatvorená

dohoda o užívaní poľnohospodárskej pôdy v zmysle zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku medzi vlastníkom Y. P., bytom Q. č. XX, Q. O. a užívateľom poľnohospodárskej pôdy Komplexným výskumným ústavom vinohradníckym a vinárskym, P. ulica XX, W.. Predmetom dohody bolo prenechanie pozemku, parcelné č. XXXX/X v katastrálnom území Q. O. o výmere 3 939 m² užívateľovi do užívania. Dohoda bola uzatvorená na obdobie od 01. 01. 1993 do 01.01. 1998 s tým, že užívateľ sa zaviazal platiť za užívanie pôdy odplatu stanovenú dohodou vo výške 476.-Kčs. Vlastník poľnohospodárskej pôdy v Článku I. dohody svoje vlastníctvo potvrdil na základe dedičského rozhodnutia č. 611/92. Obsah dohody neidentifikuje vlastníctvo sporných PK parcel č. XXXX a č. XXXX/X a pre účel určenia vlastníckeho práva z tohto dokumentu nemožno vychádzať. Listina „Zoznam majiteľov, ktorí podpísali kúpno-predajné zmluvy“, kde pod poradovým číslom 21 je uvedený „U. O. 1/1, ul. S. XXX, Q. O., 132.-Kčs“, je neurčitá a nepreukazuje prechod vlastníctva v prospech žalovaného.

9. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že k nadobudnutiu vlastníctva štátu k vyššie označeným pozemnoknižným parcelám nedošlo, preto žalobe v celom rozsahu vyhovel.

10. O nároku na náhradu trov konania strán súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) v spojení s ust. § 262 ods. 1 C. s. p., nakoľko žalobcovia 1/a 2/ mali v spore plný úspech, a preto im vznikol nárok na náhradu trov v celom rozsahu.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal žalovaný včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) C. s. p., t.j. z dôvodov, že neboli splnené procesné podmienky; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca súdu prvej inštancie v prvom rade vyčítal, že pri doručovaní rozsudku nebol dodržaný procesný postup v zmysle § 106 C. s. p., nakoľko rozsudok nebol doručený na adresu sídla, či do elektronickej schránky žalovaného, ale na adresu trvalého pobytu povereného zamestnanca Slovenského pozemkového fondu.

12. Nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie videl žalovaný v tom, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na žalobe o určenie vlastníckeho práva, pretože od dedičského konania po zomrelom starom otcovi v roku 1995 a po ich matke v roku 1987 až do roku 2016 sa svojho vlastníckeho práva nedomáhali. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 130/2007, v ktorom sa uvádza: „Aj keď v prípadoch žalôb o určenie vlastníckeho práva sa naliehavý právny záujem spravidla odôvodňuje potrebou získať rozhodnutie súdu ako podklad pre zápis vlastníctva do katastra nehnuteľností, nemožno (vzhľadom na účel určovacej žaloby) bez ďalšieho len z tohto faktu vyvodzovať naliehavý právny záujem žalobcu. To platí práve tam, kde právne vzťahy žalobcu k veci boli s istými následkami dotknuté dávno v minulosti a nie dnes, a nestali sa neistými teraz, ale práve prostredníctvom žaloby o určenie vlastníckeho práva je uvádzané do neistoty právo súčasného vlastníka veci. Určovacia žaloba tu nie je nástrojom prevencie a nemieri k nastoleniu právnej istoty na strane žalobcu, ale k jej narušeniu na strane terajšieho vlastníka veci. Je preto potrebné rozlišovať medzi ochranou vlastníckeho práva v situáciách jeho bezprostredného a aktuálneho ohrozenia pred uvedením do neistoty v existujúcich a spravidla aj vykonávaných vlastníckych vzťahoch a zneužitím procesného prostriedku určeného k takejto ochrane na to, aby bolo dosiahnuté obnovenie vlastníckeho práva už zaniknutého spochybnením skutočností, za ktorých k zániku došlo. Ďalej to platí i tam, kde ochranu práva bolo možné dosiahnuť postupom podľa reštitučných predpisov.“

13. Ohľadne trov mal podľa žalovaného súd prvej inštancie aplikovať § 257 C. s. p. o nepriznaní trov žalobcom z dôvodov hodných osobitného zreteľa, pretože žalovaný nedal príčinu na vznik sporu. Skutočnosť, že sa nezachovala kúpna zmluva či iný dokument, na základe ktorého bol v katastri nehnuteľností vykonaný prevod vlastníckeho práva na štát pred cca 24 rokmi, nemôže byť na ujmu žalovaného, pričom ak by boli žalobcovia podali žalobu skôr, možno by sa daný dokument zachoval. Poukázal tiež na status Slovenského pozemkového fondu, ktorý má osobitný charakter, ktorý treba zväžiť aj pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

14. Odvolací dôvod spočívajúci v tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam videl žalovaný v tom, že spoluvlastnícky podiel 4/7 k pôvodnej parcele č. XXXX, zapísanej v PKV č. XXX o výmere 18 691 m² neprešiel na žalobcov ako dedičov, pretože predmetom dedičstva po matke žalobcov bol spoluvlastnícky podiel 4/7 k parcele reg. „E“ č. XXXX

o výmere 411 m², ktorá nie je zhodná s výmerou parcely č. XXXX zapísanej na PKV č. XXX. Keďže pôvodná parcela č. XXXX nebola „prededená“ v celosti, nemohol súd prvej inštancie určiť vlastnícke právo žalobcov, každému v polovici k nej zodpovedajúcej parcele č. XXXX/XX určenej geometrickým plánom, ale len v polovici k spoluvlastníckemu podielu 3/7 získanému dedičstvom po starom otcovi žalobcov.

15. Navyše podľa žalovaného geometrický plán nie je dostatočným podkladom na identifikáciu parciel s pôvodnou parcelou, je potrebné zadovážiť aj identifikáciu parciel vyhotovenú Okresným úradom P. O., katastrálny odbor.

16. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

17. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhli rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedli, že majú naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, pokiaľ je v katastri zapísaný ako vlastníak niekto iný ako ten, komu svedčí vlastnícke právo, nakoľko v súčasnosti nedisponujú právnym titulom (rozhodnutím súdu), ktorý by bol podkladom pre zápis ich vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Mali za to, že geometrický plán zidentifikoval celú pôvodnú parcelu č. 1248 so súčasným stavom v katastri nehnuteľností a bol overený katastrálnym odborom Okresného úradu X O., pričom žalovaný správne geometrického plánu v prvoinštančnom konaní nespochybňoval.

18. Konanie pred súdom prvej inštancie sa začalo dňa 07. 04. 2016 za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „O. s. p.“) a pokračovalo aj po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku. Súd prvej inštancie rešpektujúc ustanovenie § 470 ods. 1, 2 C. s. p., podľa ktorého sa nový procesnoprávny predpis použije aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti s tým, že právne účinky úkonov uskutočnených pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona zostávajú zachované, prejednal a rozhodol vec už podľa ustanovení C. s. p. Odvolanie žalovaného bolo podané na súd prvej inštancie už za účinnosti Civilného sporového poriadku dňa 22. 05. 2017.

19. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 C. s. p. pri prejednaní odvolania aplikoval v zmysle príkazu § 470 ods. 1 C. s. p. ustanovenia tohto zákona, preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p., len v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C. s. p. zmenil z nasledovných dôvodov:

20. Odvolacou námietkou žalovaného, že mu nebol doručený rozsudok správnym procesným postupom v skutočnosti žalovaný podľa obsahu nenamieta splnenie procesných podmienok, ale uvádza odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p., t.j. že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd má za to, že tento odvolací dôvod nie je uplatnený dôvodne, pretože zmyslom a účelom právnej úpravy doručovania je, aby sa strana sporu o rozhodnutí súdu dozvedela, oboznámila sa s jeho obsahom a v prípade nesúhlasu s ním sa proti nemu bránila (ak právny predpis obranu proti rozhodnutiu pripúšťa). Pochybenie súdu prvej inštancie pri doručovaní rozhodnutia v rozpore s § 106 C. s. p. nebolo takej intenzity, že by porušilo právo žalovaného na spravodlivý proces, pretože tento sa cez svojho zamestnanca povereného v tomto spore konať v mene žalovaného o obsahu rozsudku dozvedel a voči nemu aj uvádzal ďalšie odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p. Samotné odvolanie bolo taktiež spísané uvedeným povereným zamestnancom.

21. K námietke nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcov na určení vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam odvolací súd uvádza, že poukaz žalovaného na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 130/2007 nie je náležitý. V danom prípade sa NS SR zaoberal otázkou konkurencie reštitučného zákonodarstva vo vzťahu k úprave vlastníckeho práva v Občianskom zákonníku a dospel k záveru, že ak sa žalobca mohol domáhať prinavrátania vlastníckeho práva odvodeného od jeho právneho predchodcu cestou reštitučných zákonov a túto možnosť nevyužil, na žalobe o určení vlastníckeho práva nie je daný naliehavý právny záujem. NS SR totiž v danom rozhodnutí vyslovil právny názor, že: „Reštitučné predpisy sú k všeobecným predpisom (akým je najmä Obč. zákonník) vo vzťahu špeciality. Tento vzťah sa rieši podľa zásady lex specialis derogat legi generali, to znamená,

že tam, kde existuje špeciálna úprava, nemožno použiť úpravu všeobecnú. Ak sa možno domáhať ochrany práva postupom podľa reštitučného predpisu ako špeciálneho, teda ak je daný reštitučný nárok, nemožno uplatniť nárok na ochranu vlastníctva podľa všeobecných právnych predpisov. Oprávnená osoba, prípadne jej právny nástupca, sa preto nemôže domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva podľa všeobecných predpisov, najmä podľa § 126 ods. 1 Obč. zákonníka a to ani formou určenia vlastníckeho práva či už svojho alebo svojho predchodcu ku dňu jeho smrti podľa § 80 O.s.p. (teraz § 137 C. s. p. - poznámka odvolacieho súdu), ak mohla žiadať o vydanie veci podľa reštitučného predpisu. Žalobou o určenie vlastníckeho práva nemožno totiž obchádzať účel a zmysel reštitučného zákonodarstva.“

22. Okrem toho, že právne názory na vzťah reštitučných zákonov a Občianskeho zákonníka sa postupne vyvíjali a Ústavným súdom SR bol názor o nemožnosti domáhať sa určenia vlastníckeho práva podľa Občianskeho zákonníka v prípade nevyužitia právnych prostriedkov podľa reštitučných predpisov prekonaný ako nesúladný s článkom 20 ods. 1 Ústavy SR (porovnaj napr. nález Ústavného súdu SR zo 14. februára 2013, č. k. II. ÚS 468/2012-22), je potrebné konštatovať, že citovaná pasáž rozhodnutia NS SR je vytrhnutá z kontextu a v tomto spore sa nejednalo o otázku konkurencie reštitučných zákonov a Občianskeho zákonníka, ale o duplicitu zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

23. V zmysle ustálenej súdnej praxe, napr. rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 163/2005, publikovaného aj pod R 24/2009: „Okolnosť, že je ako vlastník určitej nehnuteľnosti, ktorá nie je predmetom spoluvlastníctva, v katastri nehnuteľností popri žalobcovi zapísaný aj žalovaný (duplicitný zápis), odôvodňuje vždy naliehavý právny záujem žalobcu na určení, že je vlastníkom takej nehnuteľnosti, a pod. S prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností (výpis z katastra nehnuteľností slúži ako preukázanie vlastníckeho práva) a na jeho právne účinky je odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcu je za tejto situácie neisté, a že bez požadovaného určenia, by jeho právo mohlo byť aj ohrozené. Súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, je vždy podkladom na vykonanie zmien v zápisoch katastra nehnuteľností.“ Taktiež porovnaj časopis Zo súdnej praxe č. 48/2004: „Ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, lebo len také súdne rozhodnutie môže byť aj podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností.“

24. V zmysle uvedeného naliehavosť právneho záujmu na určovacej vlastníckej žalobe nespočíva v tom, kedy sa vlastník svojho vlastníckeho práva domáha, ale v tom, že bez zápisu jeho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorého sa možno domôcť len súdnym rozhodnutím na základe určovacej žaloby, tento nemôže využívať svoje oprávnenia z vlastníckeho práva vyplývajúce, ako napr. s vecou nakladať, požívať jej plody a úžitky, dať ju do užívania tretej osobe, nehnuteľnosť zaťažiť záložným právom, previesť vlastnícke právo na tretiu osobu a pod. Vlastnícke právo je nepremlčateľné, preto nie je rozhodujúce, kedy sa ho vlastník domáha.

25. Geometrický plán overený na to príslušným štátnym orgánom považuje odvolací súd za dostatočný podklad pre identifikáciu parcel.

26. Právny záver súdu prvej inštancie o vlastníckom práve žalobcov 1/ a 2/ v spoluvlastníckom podiele 1 k novovytvorenej parcele reg. „C“ č. XXXX/XX o výmere 18 136 m² ako celku však nemá oporu v súdom prvej inštancie vykonanom dokazovaní. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že k tejto parcele zodpovedajúcej pôvodnej parcele č. XXXX evidovanej na pozemknižnej vložke č. XXX o pôvodnej výmere 18 691 m² nadobudli titulom dedenia po starom otcovi U. O. žalobcovia jeho spoluvlastnícky podiel 3/7, každý v polovici. Zvyšný spoluvlastnícky podiel 4/7 k pozemku patrilo manželke XX, O., neb. Y. O., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, starej matke žalobcov, ktorý titulom dedenia nadobudla jej dcéra Y. P., rod. O., nar. XX. XX. XXXX, matka žalobcov. Z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 8D 14/2013 - 25, D not. 8/2013 vydaného JUDr. Alžbetou Kondrlíkovou, notárom ako súdnym komisárom dňa 27. 02. 2013 vyplýva, že okrem iných nehnuteľností sa žalobcovia 1/ a 2/ ako deti poručiteľky Y. P., rod. O., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX stali dedičmi (každý v 1) spoluvlastníckeho podielu 4/7 k parcele reg. „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere 411 m², zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, k ú. Veľký Krtíš (v osvedčení o dedičstve chybne uvedené číslo LV XXXX, čo vyplýva z údajov katastra). Táto parcela však podľa geometrického plánu č. 46701907-4/2016 v súčasnosti zodpovedá parcelám reg. „C“ č. XXXX/XXX - záhrada o výmere 37 m² a č. XXXX/XXX - záhrada o výmere 416 m², z čoho

vyplýva, že parcela reg. „E“ č. XXXX zapísaná na LV č. XXXX, k. ú. Q. O. nie je identická s parcelou č. XXXX evidovanou na PKV č. XXX, ktorej v súčasnosti zodpovedá parcela reg. „C“ č. XXXX/XX a je aj inej výmery. Z v spore predložených listinných dôkazov teda vyplýva, že žalobcovia zatiaľ zdedili (každý v polovici) len spoluvlastnícky podiel 3/7 po ich starom otcovi k parcele reg. „C“ č. XXXX/XX pôvodne evidovanej ako parcela č. XXXX na PKV č. XXX, zatiaľ však nebol predmetom dedičského konania po ich matke Y. P. spoluvlastnícky podiel 4/7.

27. Po upriamení pozornosti žalobcov na uvedené skutočnosti odvolacím súdom títo uviedli, že ak odvolací súd uváži, že vo vzťahu k podielu 4/7 k novovytvorenej parcele č. XXXX/XX o výmere 18 136 m² u žalobcov absenteje listina - uznesenie o dedičstve a až táto listina je predpokladom výroku súdu o určení vlastníckeho práva, žalobcovia po prípadnom zrušení rozsudku súdu prvej inštancie zmenia žalobný návrh v danej časti na určenie, že daný spoluvlastnícky podiel patrí do dedičstva po neb. Y. P., nakoľko zmena žaloby je v zmysle C. s. p. prípustná len v konaní na súde prvej inštancie. Žalobcovia však mali za to, že dedičským titulom nie je listina - uznesenie o dedičstve, ale buď zákon, závet, alebo oboje, pričom dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. Preto boli názoru, že ak sú v konaní o určení vlastníckeho práva všetci dedičia ako žalobcovia a svedčí im dedičský titul, môže súd otázku dedičského titulu vyriešiť aj v konaní o určení vlastníckeho práva proti žalovanému. Žalobcovia sú po uvedenej poručiteľke dedičmi zo zákona v rovnakom pomere, preto pre získanie uvedenej parcely do ich vlastníctva zvolili žalobu o určení vlastníckeho práva, aby nemuseli iniciovať iné konania (konanie o dedičstve). Uvedené vyjadrenie žalobcov bolo žalovanému doručené na vedomie.

28. Podľa názoru odvolacieho súdu je odvolanie žalovaného spočívajúce v námietke, že parcela č. XXXX zapísaná v PKV č. XXX, pre obec Q. O. neprešla v celosti titulom dedičského práva do vlastníctva žalobcov 1/ a 2/ dôvodné. Dedičské konanie nemožno obísť ani vtedy, ak by jeho účastníkmi boli ako dedičia len žalobcovia v spore o určení vlastníckeho práva. Rozhodnutie súdu v spore o určení vlastníckeho práva má len deklaratórny charakter, súd už len spätne skúma, akému subjektu a na základe čoho svedčí vlastnícke právo a podľa toho o žalobe o určení vlastníckeho práva rozhodne, deklaruje skutočný právny stav. Dedičia v tomto spore nemôžu využívať všetky oprávnenia, ktoré im patria v dedičskom konaní, ako napr. dohodou vyporiadať dedičstvo tak, že všetko prípadne jednému dedičovi a druhý má nárok na vyrovnací podiel, alebo ustupuje bez nároku, alebo dedičstvo nadobúdajú každý rovným dielom a pod., prípadne ak sa dedičia nedohodnú dedičstvo sa vyporiada autoritatívnym rozhodnutím súdu. V konaní o dedičstve tieto ich oprávnenia vedú ku konštitutívnemu rozhodnutiu - uzneseniu o dedičstve, ktorým sa určí, v akom podiele (pomere) a ktorý z dedičov dedičstvo nadobúda. Teda aj keď sú dedičskými titulmi zákon a/alebo závet a dedičstvo sa spätne nadobúda ku dňu smrti poručiteľa, to, kto ho nadobudol a spôsob nadobudnutia vyplýva až z dedičského rozhodnutia. Preto odvolací súd žalobu zmenil a v časti o určení vlastníckeho práva žalobcov 1/ a 2/ (každého v 1) k spoluvlastníckemu podielu 4/7 k parcele reg. „C“ č. XXXX/XX ako nedôvodnú zamietol.

29. Odvolací súd nevidel dôvod na zrušenie rozhodnutia v časti žaloby o určení, že žalobcovia 1/ a 2/ sú vlastníckymi, každý v spoluvlastníckom podiele 4/14 (1/2 z 4/7 sú totiž 4/14) k parcele registra „C“ č. XXXX/XX - vinice o výmere 18 136 m², okres Q. O., obec Q. O., katastrálne územie Q. O., evidovanej na katastrálnej mape a vytvorenej geometrickým plánom č. 46701907-4/016 overeným Okresným úradom Q. O. na obnovu pôvodnej parcely č. XXXX, evidovanej na PKV č. XXX za účelom dania možnosti žalobcom na zmenu žaloby v tejto časti na určenie, že spoluvlastnícky podiel 4/7 k novovytvorenej parcele č. XXXX/XX o výmere 18 136 m² patrí do dedičstva po neb. Y. P., matke žalobcov až po vyslovení právneho názoru odvolacieho súdu vo výzve na vyjadrenie k nemu, nakoľko by to bolo nespravodlivé vo vzťahu k žalovanému vzhľadom na princíp rovnosti zbraní a od neho sa odvíjajúci úspech v konaní. Nakoľko vlastnícke právo sa nepremičuje, žalobcovia ako právni nástupcovia ich matky si môžu podať novú žalobu. Právoplatné rozhodnutie o zamietnutí určovacej žaloby bez toho, aby bola záväzne posúdená existencia (neexistencia) práva alebo právneho vzťahu medzi stranami sporu nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci podľa § 230 C. s. p. (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 2 Cdo 105/2003, publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 19/2004).

30. Odvolací súd rozhodol aj bez návrhu v zmysle § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania prvoinštančného i odvolacieho, pretože zmenil prvostupňové rozhodnutie (§ 396 ods. 2 C. s. p.).

31. Odvolací súd nemá za to, že dôvody uvedené žalovaným v odvolaní sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa. Odvolací súd poukazuje na to, že podľa ustálenej judikatúry všeobecných súdov pri posudzovaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa treba prihliadnuť okrem iného aj na okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde a postoj strán sporu v konaní. V tejto právnej veci sa jednalo o klasický spor o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Skutočnosť, že žalobcovia boli do podania žaloby v roku 2016 nečinní, nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa, pretože vlastnícke právo je nepremlčateľné, je teda právne bezvýznamné, kedy sa ho žalobca domáha. To, že sa prípadné listiny, ktoré mali preukázať existenciu vlastníckeho práva štátu doteraz nezachovali, je pri vedomosti o nepremlčateľnosti vlastníckeho práva, ktorá sa predpokladá, keďže neznalosť zákona neospravedlňuje, potrebné pričítať na vrub štátu a jeho evidencie, a nie žalobcov. Ani skutočnosť, že žalovaná mala na vec iný právny názor ako žalobcovia nie je okolnosťou hodnou osobitného zreteľa. Práve naopak, v prípade rovnakého názoru by nebolo nutné podávať určovaciu žalobu, nakoľko dosiahnuť usporiadanie vlastníckych vzťahov bolo možné riešiť aj mimosúdne, napr. dohodou strán sporu a prevodom vlastníckeho práva zo žalovanej na žalobcov. Ak by nesprávne právne posúdenie veci stranou sporu malo byť dôvodom hodným osobitného zreteľa, potom by zásada úspechu v konaní pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vyjadrená v ust. § 255 C. s. p. takmer vôbec neprichádzala do úvahy. Neobstojí ani argumentácia osobitným statusom Slovenského pozemkového fondu. Žalovaným v tomto konaní v zmysle platnej legislatívy nie je totiž Slovenský pozemkový fond, ale štát - Slovenská republika. Slovenský pozemkový fond bol len na základe zápisu vlastníckeho práva v prospech štátu v katastri nehnuteľností správcom sporných nehnuteľností a z toho vyplýva jeho oprávnenie konať v mene štátu v tomto spore. Slovenská republika nesie prostredníctvom svojich štátnych orgánov podieľajúcich sa na duplicitnom zápise vlastníckeho práva zodpovednosť za vzniknutý právny stav. Po oboznámení sa s okolnosťami prípadu pred, ani po doručení žaloby Slovenský pozemkový fond ako orgán konajúci v mene štátu k náprave vzniknutého právneho stavu a zosúladeniu skutočného stavu s právnym stavom v katastri nehnuteľností nijako neprispel, voči žalobe sa bránil, vlastnícke právo právnych predchodcov žalobcov neuznával a namietal nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva. S prihliadnutím na uvedené okolnosti prípadu nepovažuje odvolací súd rozhodnutie o nároku žalobcov voči žalovanému - Slovenskej republike za neprímerane tvrdé, či nespravodlivé. Pre rozhodovanie o trovách konania nie je rozhodujúce, z ktorej rozpočtovej kapitoly štátneho rozpočtu štát trovy konania žalobcov nahradí.

32. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v tejto posudzovanej veci nevzhladol dôvody na aplikáciu ust. § 257 C. s. p., t.j. výnimočnosť prípadu, ani dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v okolnostiach prípadu ako sú neprímeraná tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, zložitnosť doposiaľ neriešenej právnej problematiky, ani v okolnostiach (pomeroch) na strane strán sporu, ktoré žiadna zo strán sporu ani neuvádzala.

33. Žalobcovia 1/ a 2/ mali úspech v dvoch z troch žalobou uplatnených nárokov, a to v časti určenia vlastníckeho práva každého z nich v 1 k spoluvlastníckemu podielu 3/7 (t.j. 3/14) po starom otcovi k novovytvorenej parcele č. XXXX/XX, k. ú. Q. O. a v časti určenia vlastníckeho práva v 1 k novovytvorenej parcele č. XXXX/XX, k. ú. Q. O.. Neúspech mali v jednom z troch uplatnených nárokov - v časti určenia vlastníckeho práva v 1 k spoluvlastníckemu podielu 4/7 (t.j. 4/14) k novovytvorenej parcele č. XXXX/XX, k. ú. Q. O.. Výmera parciel nie je rozhodujúca pre posúdenie miery úspechu vo veci. Úspech žalobcov teda činí 2/3 a úspech žalovaného 1/3. Po odpočítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcov, činí rozdiel (čistý úspech žalobcov) 1/3. Preto odvolací súd uložil žalovanému povinnosť na náhradu trov konania žalobcov v 1/3 spoločne a nerozdielne, nakoľko žalobcovia tvoria nerozlučné spoločenstvo. O výške a prijímateľovi náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil odvolací súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 C. s. p. od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

34. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).